

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

June 2nd Week 2026

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (EAC-PM)
- ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE)
- ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಫುಡ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026
- ರೆಪೊ ದರ: ತಥಾಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ MPC
- ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ (Isobutanol)
- ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (Jan Samarth Portal)
- 2026 ರ ಸಿಪ್ರಿ (SIPRI) ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ
- ಝೋಜಿಲಾ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗ (Zojila Tunnel)
- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ (Preventive Detention)
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲ ಯೋಜನೆ (PMUY)
- ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (Gallantry Awards)

- ತೇಜಸ್ (Tejas)
- ಕಳೆನಾಶಕ-ಸಹಿಷ್ಣು ಸಾಸಿವೆ ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳು
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯಮಗಳು
- ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
- ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಯೋಜನೆ
- ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಮತ್ತು ಅಜೀವಿಕಾ ಮಿಷನ್ ಗ್ರಾಮೀಣ (VB-G RAM G)
- ಭೂ- ಬಂದರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (LPMS): ವಿನಿಮಯ (VINIMAY)
- ಶಿವಶಕ್ತಿ ಪಾಯಿಂಟ್ (Shiv Shakti Point)
- ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶ ಶಕ್ತಿ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (BESS)

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

JUNE 2ND WEEK 2006

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (EAC-PM) ರಾಜಕೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ (EAC-PM) ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅನಿಶ್ಚಿತ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (EAC-PM)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- EAC-PM ಎಂಬುದು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ರಚಿಸಲಾದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಸ್. ಮಹೇಂದ್ರ ದೇವ್ ಅವರು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಸದಸ್ಯರು: ಪ್ರಸ್ತುತ, EAC-PM ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, 3 ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು 11 ಅರೆಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ.
- ಕಾರ್ಯಗಳು: ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE) ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM Electric Drive Revolution in Innovative Vehicle Enhancement) ಯೋಜನೆಯಡಿ 2,800 ಹೊಸ ಲೋ-ಪ್ಲೋರ್ (ಸಹಜ ನೆಲಮಟ್ಟದ) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

- ಉದ್ದೇಶ - ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರ ಸಾರಿಗೆಯೆಡೆಗಿನ (ಚಲನಶೀಲತೆ) ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

- ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನ ಆಧಾರಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಡೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2024 ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಟ್ಟು ₹10,900 ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಅವಧಿ: ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ (2024-26) ಅವಧಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದಿದ್ದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು, ಅದೇ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಈಗ 31 ಮಾರ್ಚ್ 2028 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶಗಳು:
 - ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ (EVs) ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು.
 - EV ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
 - ದೇಶೀಯ EV ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
 - ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
 - ಹಂತ-ಹಂತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (PMP) ಮೂಲಕ 'ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- 40 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 14,028 ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- UN ಮಿಲಿಟರಿ ಜೆಂಡರ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಇಯರ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಪಡೆದ ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಭಿನಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೆಬನಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೇಜರ್ ಬರಾಕ್ ಅವರಿಗೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸಂಪರ್ಕದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಕಾಂಬ್ಯಾಟ್ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಪೈಲಟ್ (Woman combat helicopter pilot) ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.
- ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ - ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಪಡೆಗಳ ಕಮಾಂಡರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಂತಿಪಾಲಕರು

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಶಾಂತಿಪಾಲಕರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಬ್ಲೂ ಹೆಲ್ಮೆಟ್ಸ್' (Blue Helmets) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅವರು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಿಲಿಟರಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- ಉದ್ದೇಶ - ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳು ಶಾಂತಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಕರ್ತವ್ಯಗಳು - ಇದು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯು (UNSC) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಫುಡ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ (APCNF) ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ '2026 ರ ಫುಡ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ 'ಕರ್ಟ್ ಬರ್ಗ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್' ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಸರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು 1.5 ಮಿಲಿಯನ್ US ಡಾಲರ್ (ಅಂದಾಜು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ) ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪಕ್ರಮ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ APCNF ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ (APCNF)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2016** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 'ರೈತ ಸಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ' (RySS) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು **8,000** ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು **18** ಲಕ್ಷ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಉಪಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಈ ಕೃಷಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮತ್ತು ಜಾಂಬಿಯಾ ದೇಶಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶಿ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳು) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಜೈವಿಕ ರಾಶಿಯ ಹೊದಿಕೆ (Biomass Mulching), ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಗೋಮೂತ್ರದ ಬಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ವಾತಾಯನವನ್ನು (Aeration) ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕೃತಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಿಷನ್ (NMNF)ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನವೆಂಬರ್ **2024** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ರೆಫೊ ದರ: ತಥಾಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ MPC

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿಯು (MPC) ದ್ರವ್ಯತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯದ (LAF) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀತಿ ರೆಫೊ ದರವನ್ನು **5.25%** ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿ (MPC)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಸ್ಥಾಪನೆ: ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಕಾಯ್ದೆ, 1934 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 45ZB ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.
- ಸಭೆ: ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿಯು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- ರಚನೆ: ಈ ಸಮಿತಿಯು ಒಟ್ಟು ಆರು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಒಟ್ಟು ಆರು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಆಂತರಿಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, RBI ಗವರ್ನರ್ ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
 - RBI ನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಗವರ್ನರ್ ಇದರ ಎರಡನೇ ಆಂತರಿಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
 - RBI ನ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಂಡ RBI ನ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಮೂರನೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು).
 - ಇನ್ನುಳಿದ ಮೂವರು ಬಾಹ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮತದಾನ: ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಲಾ ಒಂದು ಮತದ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮತಗಳು ಸಮನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ RBI ನ ಗವರ್ನರ್ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ (Casting Vote) ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಸಮಿತಿಯ ಮಹತ್ವ: ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು RBI ಗೆ ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು RBI ನ ನಡುವೆ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನ್ವಯ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಕಾರ್ಯಗಳು: ಹಣದುಬ್ಬರ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೀತಿ ರೆಫೊ ದರವನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯು

ನಿರ್ದರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ದೇಶದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಬಡ್ಡಿದರಗಳಿಗೆ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಸಾಧನಗಳು:

- **ರೆಪೋ ದರ :** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು RBI ನಿಂದ ಪೂರಕ ಭದ್ರತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿದರವಾಗಿದೆ.
- **ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೋ ದರ:** RBI ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಬಡ್ಡಿದರವಾಗಿದೆ.
- **ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ (CRR):** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾಲನ್ನು RBI ನಲ್ಲಿ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಪಾತವಾಗಿದೆ.
- **ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆ ಅನುಪಾತ (SLR):** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಠೇವಣಿಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಗದು, ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಪಾತವಾಗಿದೆ.
- **ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ (OMO):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು RBI ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸೀಮಾಂತ ಸ್ಥಾಯಿ ಸೌಲಭ್ಯ (MSF):** ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆ (Liquidity crisis) ಎದುರಾದಂತಹ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI)ನಿಂದ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ದಿನದ ಅವಧಿಯ (Overnight) ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ದ್ರವ್ಯತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ (LAF):** ರೆಪೋ ಮತ್ತು ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೋ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಯೋಜನೆ (MSS):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು RBI ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ (Isobutanol)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ (Biofuel) ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಎಥೆನಾಲ್‌ನ ಆಚೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ

ಮಾಡಲು ಡೀಸೆಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ **15%** ವರೆಗೆ ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ:

- **ರಾಸಾಯನಿಕ ಲಕ್ಷಣ:** ಇದು ಸೌಮ್ಯವಾದ ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣರಹಿತ ದ್ರವವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬ್ಯುಟನಾಲ್‌ನ (Butanol) ನಾಲ್ಕು ಐಸೋಮರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (Isomers) ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಳಕೆ:** ಇದನ್ನು ಬಣ್ಣ, ಮೆರುಗು (Lacquer), ಲೇಪನ, ಔಷಧ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ದ್ರಾವಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಉತ್ಪಾದನೆ:** ಇದನ್ನು ಪೆಟ್ರೋಕೆಮಿಕಲ್ಸ್‌ನಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿನ ರಸ/ಪಾಕ, ಕಾಕಂಬಿ (ಮೊಲಾಸಸ್) ಮತ್ತು ಧಾನ್ಯಗಳಂತಹ ಜೀವರಾಶಿಯನ್ನು ಹುದುಗಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಡೀಸೆಲ್ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಥೆನಾಲ್ ಬದಲಿಗೆ ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಅನ್ನು ಏಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಭಾರತವು ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ **20%** ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವ ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಡೀಸೆಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಎಥೆನಾಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರೆಯಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಹಿಂದಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳು;

ಲಕ್ಷಣ	ಎಥೆನಾಲ್- ಡೀಸೆಲ್ ಮಿಶ್ರಣ	ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್- ಡೀಸೆಲ್ ಮಿಶ್ರಣ
ಬೆರೆಯುವಿಕೆ (Miscibility)	ಕಳಪೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದರಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಡೀಸೆಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಬೆರೆಯುತ್ತದೆ.

ನೀರು ಹೀರುವಿಕೆ	ಹೆಚ್ಚು ಹೈಗ್ರೋಸ್ಕೋಪಿಕ್ (Hygroscopic) ಆಗಿದೆ. ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಂಜಿನ್ ಸವೆತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.	ಕಡಿಮೆ ಹೈಗ್ರೋಸ್ಕೋಪಿಕ್ ಆಗಿದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಕೊಳವೆ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ.
ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆ	ಕಡಿಮೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಾಹನದ ಮೈಲೇಜ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.	ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಡೀಸೆಲ್‌ಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ಫ್ಲಾಶ್ ಪಾಯಿಂಟ್ (ಸುರಕ್ಷತೆ)	ಕಡಿಮೆ ಫ್ಲಾಶ್ ಪಾಯಿಂಟ್ (Flash Point) ಹೊಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಾಷ್ಪಶೀಲ (Volatile) ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು.	ಹೆಚ್ಚಿನ ಫ್ಲಾಶ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಬಾಷ್ಪಶೀಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇದರ ಮಹತ್ವ:

- **ಆಮದು ಬದಲಿ:** ಡೀಸೆಲ್‌ಗೆ **10%** ವರೆಗೆ ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭಾರತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಗುರಿಗಳು:** ಇದು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಉರಿಯುವುದರಿಂದ ಹಾನಿಕಾರಕ ಕಣಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು **2070** ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದ ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ (**Net-Zero**) ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯ

ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ನೀತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (Jan Samarth Portal)
ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ (Digital financial inclusion)** ಮತ್ತು ತಡೆರಹಿತ ಸಾಲ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ:

- **ಪ್ರಾರಂಭ: 2022** ರಲ್ಲಿ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **16** ಸಾಲ-ಸಂಯೋಜಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೆರವಾಗುವ ಏಕ-ಗವಾಕ್ಷಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಸತಿ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದಂತಹ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- **8** ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಈ ಪೋರ್ಟಲ್, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (NBFCs) ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ **269** ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಯೋಜನೆಗಳು:

JAM ತ್ರಿವಳಿ (JAM Trinity):

- **ಜನ್ ಧನ್:** ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ, ಶೂನ್ಯ-ಮೊತ್ತದ (Zero-balance) ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆಧಾರ್ :** ತ್ವರಿತ e-KYC ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಮೊಬೈಲ್ :** ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು:

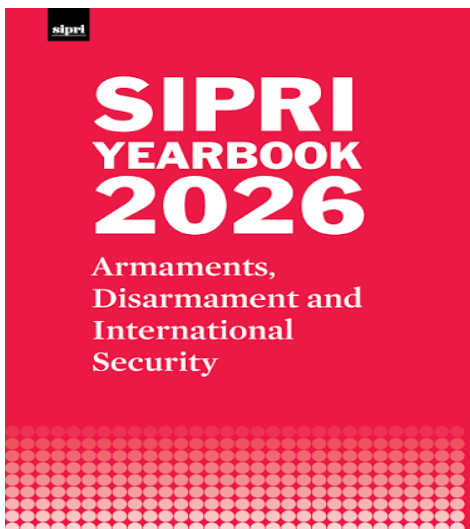
- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಧನ್ ಯೋಜನೆ (PMJDY):** ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 56 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಉಚಿತ ರುಪೇ (RuPay) ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು, ₹2 ಲಕ್ಷ ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ ಮತ್ತು ₹10,000 ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

- **UPI:** ಇದು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಮೊಬೈಲ್ ಪಾವತಿ ಜಾಲವಾಗಿದೆ (Real-time mobile payment network). ಇದು ಭಾರತದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳ 80% ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ (DBT):** ಸರ್ಕಾರಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಆಧಾರ್-ಸಂಯೋಜಿತ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆಧಾರ್ ಆಧಾರಿತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (AePS):** ಸ್ಥಳೀಯ ಏಜೆಂಟರ (ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಿತ್ರರು) ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ನ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಜನ್ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಗಳು:** ಇದು ಅಗ್ಗದ ಮತ್ತು ಆಟೋ-ಡೆಬಿಟ್ ಭದ್ರತಾ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು **PMSBY** (ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹20 ರ ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ), **PMJJBY** (ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹436 ರ ಜೀವ ವಿಮೆ) ಮತ್ತು ಅಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ಪಿಂಚಣಿ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಏಕೀಕೃತ ಸಾಲ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ULI):** ಇದು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಿಸುವ (ಲಿಂಕ್ ಮಾಡುವ) ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಲಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

2026 ರ ಸಿಪ್ರಿ (SIPRI) ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಸುದ್ದಿ:

- ಸ್ವಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (SIPRI) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ 2026ರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತವು 2025ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಗಾರವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- **ಪರಮಾಣು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವೃದ್ಧಿ:** ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಸಿಡಿಲೆಗಳ (warheads) ಸಂಖ್ಯೆಯು 190ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ (2025ರಲ್ಲಿದ್ದ 180 ಸಿಡಿಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ). ಭಾರತವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ (170) ದಾಸ್ತಾನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಚೀನಾದ (620) ದಾಸ್ತಾನಿಗಿಂತ ಹಿನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- **ಪರಮಾಣು ನೀತಿ:** ಭಾರತವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಮಾಣು ಸಿಡಿಲೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಇಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ಭಾರತದ ಸಾಗರ ಆಧಾರಿತ ಪರಮಾಣು ತ್ರಿಕೋನ (sea-based nuclear triad) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ:** ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 5ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, 2025ರಲ್ಲಿ 92.1 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ.
- **ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಆಮದು:** ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ 2ನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಆಮದುದಾರ ದೇಶವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಶೇ. 8.2ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು

- **ಒಟ್ಟು ಪರಮಾಣು ದಾಸ್ತಾನು:** ವಿಶ್ವದ ಒಂಬತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಬಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಟ್ಟು 12,187 ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- **ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯಗಳು:** ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳು ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಕಳೆದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದ ಅಪಾಯ ಕಡಿತೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದೆ.
- **ದಾಖಲೆಯ ವೆಚ್ಚ:** ಜಾಗತಿಕ ಮಿಲಿಟರಿ ವೆಚ್ಚವು ದಾಖಲೆಯ ಮಟ್ಟವಾದ 2.9 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ತಲುಪಿದೆ.

ಸ್ವಾಕ್‌ಹೋಮ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (SIPRI)

- ಇದು ಸಂಘರ್ಷ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಸ್ತ್ರೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲಿರುವ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **1966**ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ ಸ್ವಾಕ್‌ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಪರಮಾಣು ನಿಶ್ಚಸ್ತ್ರೀಕರಣ

- ನಿಶ್ಚಸ್ತ್ರೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು) ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವದ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಗಳು

- ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂಬತ್ತು ದೇಶಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿವೆ.
- ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಅಮೆರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ, ರಷ್ಯಾ, ಚೀನಾ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ಇಸ್ರೇಲ್ ಆಗಿವೆ.

ಪರಮಾಣು ನಿಶ್ಚಸ್ತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪಂದಗಳು

- ಪರಮಾಣು ಪ್ರಸರಣ ರಹಿತ ಒಪ್ಪಂದ (NPT): ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ **1968**ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು **1970**ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದು ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಸ್ತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಿಷೇಧ ಒಪ್ಪಂದ (TPNW): ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು **2017**ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು **2018**ರಲ್ಲಿ ಸಹಿಗಾಗಿ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿತು. ಇದು ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪರೀಕ್ಷೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ದಾಸ್ತಾನು, ನಿಯೋಜನೆ, ವರ್ಗಾವಣೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಸಮಗ್ರ ಪರಮಾಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಷೇಧ ಒಪ್ಪಂದ (CTBT): ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು **1996**ರಲ್ಲಿ ಸಹಿಗಾಗಿ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಪರಮಾಣು ಸ್ಫೋಟಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ

185 ದೇಶಗಳು ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ ಮತ್ತು **170** ದೇಶಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಒಪ್ಪಂದವು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಇನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿಲ್ಲ.

- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಒಪ್ಪಂದ (Outer Space Treaty): ಈ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದವು **1967**ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

- ಸ್ಮೈಲಿಂಗ್ ಬುದ್ಧ (Smiling Buddha): ಭಾರತವು **1974**ರಲ್ಲಿ "ಸ್ಮೈಲಿಂಗ್ ಬುದ್ಧ" ಎಂಬ ಸಂಕೇತನಾಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಪರಮಾಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಭಾರತವು ಭೂ-ಆಧಾರಿತ, ಸಾಗರ-ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ವಾಯು-ಆಧಾರಿತ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪರಮಾಣು ತ್ರಿಕೋನ (nuclear triad) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ಆಪರೇಷನ್ ಶಕ್ತಿ (Operation Shakti): ಭಾರತವು **1998**ರಲ್ಲಿ 'ಪೋಖ್ರಾನ್'ನಲ್ಲಿ "ಆಪರೇಷನ್ ಶಕ್ತಿ" ಎಂಬ ಸಂಕೇತನಾಮದಡಿ ಸರಣಿ ಪರಮಾಣು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿತು.

ಝೋಜಿಲಾ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗ (Zojila Tunnel)

ಭೂಗೋಳ

KEY FEATURES

- The longest bi-directional single tube road tunnel in Asia
- Length: 14.15 km
- Open all days
- All-weather accessibility
- To be built at Zojila pass on Srinagar-Kargil-Leh NH-1 situated at an altitude of 11,578 feet
- Cost: ₹6,809 crore
- Will reduce time taken to cross Zojila pass from three hours and 30 minutes to 15 minutes
- Expected time of completion: 5 years

ಸುದ್ದಿ:

- ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 2026ರಂದು ಝೋಜಿಲಾ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗವು ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ಹಂತದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆ.

‘ಝೋಜಿಲಾ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗ’ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಝೋಜಿಲಾ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗವು 13.14 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಏಕ-ಕೊಳವೆಯ (Single-tube) ಮತ್ತು ದ್ವಿಮುಖ ಸಂಚಾರದ ರಸ್ತೆ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಮಾಲಯದ ಝೋಜಿಲಾ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ (Zojila Pass) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಇದು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು 11,578 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸುರಂಗವು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಬಾಲ್ಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್‌ನ ಮೀನಮಾರ್ಗ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗವು ಎರಡು ಪಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಉದ್ದವಾದ ರಸ್ತೆ ಸುರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೇಘಾ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಈ ಸುರಂಗವನ್ನು ನ್ಯೂ ಆಸ್ಟ್ರಿಯನ್ ಟನೆಲಿಂಗ್ ಮೆಥಡ್ (NATM) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ವ

- ಇದು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ನಡುವೆ ವರ್ಷವಿಡೀ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಹಿಮಪಾತ ಮತ್ತು ಹಿಮಕುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವ ಹಿಮಾವೃತ ಝೋಜಿಲಾ ಕಣಿವೆಮಾರ್ಗದ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಗಡಿ ರೇಖೆ (Line of Actual Control - LAC) ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇನಾ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಪಡೆಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ (Preventive Detention)

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಸುದ್ದಿ:

- ಅಲಹಾಬಾದ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ದುರುಪಯೋಗದ ಆರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ (Preventive Detention)ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಸಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು, ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆತನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ/ಶಿಕ್ಷಾತ್ಮಕ ಬಂಧನಕ್ಕೆ (Punitive Detention) ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನವನ್ನು ಕೇವಲ ಶಂಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದು ಎಂಬ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಬಂಧನವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:
 - ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಶಾಸನಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 22(3) ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 22(4) ಈ ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:

- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಬಂಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು 3 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಗೆ ಬಂಧಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಈ 3 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬಂಧನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಪೂರ್ವ ಅನುಮೋದನೆ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- 1978ರ 44ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ 2 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ಆದರೆ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಬಂಧನೆಯು ಇದುವರೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಮೂಲ ಅವಧಿಯಾದ 3 ತಿಂಗಳೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲ ಯೋಜನೆ (PMUY)
ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

**Pradhan
Mantri Ujjwala
Yojana**

ಸುದ್ದಿ:

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲ ಯೋಜನೆಯ (PMUY) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಹಿತ LPG ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂಬತ್ತರಿಂದ 4ಕ್ಕೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಸಚಿವಾಲಯವು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲ ಯೋಜನೆ (PMUY)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಪ್ರಾರಂಭ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೇ 2016ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಅನುಷ್ಠಾನ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಸಚಿವಾಲಯವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ ಅಡುಗೆ ಇಂಧನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು

ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿ, ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉಚಿತ LPG (ಅನಿಲ/ಗ್ಯಾಸ್) ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

● ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಹೊಸ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಂಪರ್ಕದ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ **₹1,600** ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಉಜ್ವಲ 2.0 (Ujjwala 2.0) ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಮೊದಲ ಸಿಲಿಂಡರ್ ತುಂಬಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಸ್ ಒಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದರೊಂದಿಗೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 12 ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗೆ **₹300** ನೇರ ನಗದು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅರ್ಹತೆ: ಈಗಾಗಲೇ ಯಾವುದೇ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ (SC/ST ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಕುಟುಂಬಗಳಂತಹ) ವಯಸ್ಸು ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇದುವರೆಗೆ 10.3 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಚಿತ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (Gallantry Awards)

ರಕ್ಷಣೆ

ಸುದ್ದಿ:

- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಕ್ಷಣಾ ಹುಡುಕೆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳು, ಅರೆಸೈನಿಕ ಪಡೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಶೌರ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಧೈರ್ಯದ

ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (ಶತ್ರುವಿನ ಎದುರು ತೋರುವ ಶೌರ್ಯ) ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಮೊದಲಿಗೆ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ (PVC), ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ (MVC) ಮತ್ತು ವೀರ ಚಕ್ರ.
- ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ, ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ, ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ.
- ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಮ (**Order of Precedence**): ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ (PVC), ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ (AC), ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ (MVC), ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ (KC), ವೀರ ಚಕ್ರ (Vrc) ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ (SC).
- ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೇಜಸ್ (Tejas)
ರಕ್ಷಣೆ

ಸುದ್ದಿ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಎರೋನಾಟಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (HAL) ನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಲಘು ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (LCA) ತೇಜಸ್ Mk1A ವಿತರಣೆಯ ವಿಳಂಬದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಘು ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (LCA) ತೇಜಸ್ Mk1A ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ, 4.5-ನೇ ತಲೆಮಾರಿನ (4.5-generation) ಬಹುಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಎರೋನಾಟಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (HAL) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ಈ ವಿಮಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವಾಯು ಬೆಂಬಲ, ನಿಕಟ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಬಹುಪಾತ್ರ ವಿಮಾನವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸುಧಾರಿತ ರೇಡಾರ್: ಇದು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು AESA ರೇಡಾರ್ ಅನ್ನು (ಸ್ವದೇಶಿ 'ಉತ್ತಮ' ರೇಡಾರ್ ಸೇರಿದಂತೆ) ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಯುದ್ಧ: ಶತ್ರುಗಳ ಡಿಫೆನ್ಸಿಂಗ್‌ನಿಂದ ವಿಮಾನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸುಧಾರಿತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಜಾಮಿಂಗ್ ಸೂಟ್) ಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು: ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಅಸ್ತ್ರ (Astra) ದಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಚೆಗಿನ (Beyond Visual Range - BVR) ಡಿಫೆನ್ಸಿಂಗ್‌ನನ್ನು ಉಡಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಮಿಡ್-ಎರ್ ರಿಫ್ಯೂಯಲಿಂಗ್: ಇದು ಆಗಸದಲ್ಲೇ ಇಂಧನ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಪ್ರೋಬ್ (ಗ್ರಾಹಕ ನಳಿಕೆ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದು ವಿಮಾನವು ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಹಾರಲು / ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಎಂಜಿನ್: ಇದು ಅಮೇರಿಕನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ GE F404-IN20 ಟರ್ಬೋಫ್ಯಾನ್ (ವಾಯು-ಸಂಕೋಚಕ) ಎಂಜಿನ್ ನಿಂದ ಚಾಲಿತವಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಶತಕ-ಸಹಿಷ್ಣು ಸಾಸಿವೆ ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳು
ಕೃಷಿ/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಸುದ್ದಿ:

- ಭಾರತವು **2026-27ರ** ರಾಬಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಇಮಿಡಾಜೋಲಿನೋನ್-ನಿರೋಧಕ (IMI-resistant)

ಸಾಸಿವೆ ಮಿಶ್ರತಳಿ(ಹೈಬ್ರಿಡ್)ಗಳ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

IMI-ನಿರೋಧಕ ಸಾಸಿವೆ ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- ಇವುಗಳು ಇಮಿಡಾಜೋಲಿನೋನ್ (IMI) ಕಳೆಯನಾಶಕಗಳಿಗೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಸಿವೆ ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳಾಗಿವೆ.
- ಈ ತಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರ ಅಥವಾ ಉತ್ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ (Mutation Breeding) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ತಳೀಯ ಅಥವಾ ಅನುವಂಶೀಯ ಮಾರ್ಪಾಡು (Genetic Modification - GM) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕವಲ್ಲ.
- ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಅನುವಂಶಿಕ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉತ್ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಜೀನ್ ಎಡಿಟಿಂಗ್ (ವಂಶವಾಹಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

- ಜೀನೋಮ್‌ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು, ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಅಥವಾ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಜೀವಿಯ DNA ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

'CRISPR Cas9 ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ'ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಪೂರ್ಣ ರೂಪ: ನಿಯಮಿತ ಅಂತರದ, ಗುಂಪುಗೂಡಿದ ಸಣ್ಣ ಪಲಿಂಡ್ರೋಮಿಕ್ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗಳು (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats).
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: CRISPR ಎಂಬ ಜೀನ್ ಎಡಿಟಿಂಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ, ಸಂಶೋಧಕರು ಜೀವಿಗಳ DNA ಅನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ DNA ಅನುಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ರಚಿಸಲಾದ RNA ಅಣುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, Cas9 ಎಂಬ ಕಿಣ್ವವು ಅಣುವಿನ ಕತ್ತರಿಯಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- GE (ಜೀನೋಮ್ ಎಡಿಟಿಂಗ್): ಇದು ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ಜೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸದೆ, ಜೀವಿಯ ಜೀನೋಮ್‌ನೊಳಗಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜೀನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದನ್ನು

ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಅನುವಂಶಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

- GM (ತಳೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ / ಕುಲಾಂತರಿ): ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಅಥವಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ವಂಶವಾಹಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವಿಯ ಜೀನೋಮ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

- ಜೆನೆಟಿಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಪ್ಪೆಸಲ್ ಕಮಿಟಿ (GEAC): ಇದು ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoEFCC) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಳೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾದ ಜೀವಿಗಳನ್ನು (GMOs) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (CPB): ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಮಾವೇಶದ (Convention on Biological Diversity) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ GMO ಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಇದು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ಇದು ನಗೋಯಾ-ಕೌಲಾಲಂಪುರ್ ಪೂರಕ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ

ನಿಯಮಗಳು

ರಾಜಕೀಯ

ಸುದ್ದಿ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ 'ಕಾಕ್ರೋಚ್ (ಜಿರಳೆ) ಜನತಾ ಪಕ್ಷವು (CJP) ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಜಿರಳೆಯನ್ನು ಚುನಾವಣಾ

ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂಬ ಕುರಿತು ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ:

- ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು (ECI) ನಿರ್ವಹಿಸುವ 'ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳ (ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ) ಆದೇಶ, 1968' ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿಹ್ನೆಗಳ ವಿಧಗಳು:

- ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು (Reserved Symbols): ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಕಮಲ, ಕೈ).
- ಮುಕ್ತ ಚಿಹ್ನೆಗಳು (Free Symbols): ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಂದಾಯಿತ, ಆದರೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯದ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮುಕ್ತ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳು:

- ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮುಕ್ತ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು (ಮೇ 2025) ಒಟ್ಟು 184 ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು, ತರಕಾರಿಗಳು, ಕ್ರೀಡಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಕ (AC), ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿ, ಫೈಯಿಂಗ್ ಪ್ಯಾನ್, ದ್ರಾಫ್ಟ್, ಟೂತ್‌ಬ್ರಷ್, TV ರಿಮೋಟ್‌ನಂತಹ ದಿನಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಕಾಕ್ರೋಚ್ (ಜಿರಳೆ) ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ (CJP) ಕಿರುಪರಿಚಯ:

- ಇದು ಯುವ ಸಮುದಾಯದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮೇ 2026 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.
- ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞರಾದ ಅಭಿಜೀತ್ ಡಿವೈ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
- ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಬ್ಬರು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಯುವಕರನ್ನು "ಜಿರಳೆಗಳು" ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವರದಿಯ ನಂತರ, ಇದೊಂದು ತಮಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

- ಯುವಜನರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಗರಣಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ

ರಾಜಕೀಯ

ಸುದ್ದಿ:

- ಸತತ ಚುನಾವಣಾ ಜನಾದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು, ಭಾರತದ ಅತಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ:

- ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನ (ಸಂವಿಧಾನದ 75ನೇ ವಿಧಿ): ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ನೈಜ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು (De facto executive) ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ನಾಯಕ (ಸಂವಿಧಾನದ 74ನೇ ವಿಧಿ): ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಯ ಪಾತ್ರ: ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ನೇಮಕಾತಿಗಳು, ಸಂಸತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಲೋಕಸಭೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ನಡುವಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯು ನೀತಿ ಆಯೋಗ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಳಿ ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಯೋಜನೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಸುದ್ದಿ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳವು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ (AB-PMJAY) ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಭಾರತದ ಕೊನೆಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಪ್ರಾರಂಭ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2018** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:
 - ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (AB PM-JAY).
 - ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂದಿರ.

'ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂದಿರ' ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

- ಪ್ರಾರಂಭ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ-ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಒಟ್ಟು **1,50,000** ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು (Health and Wellness Centres - HWCs) ನಿರ್ಮಿಸುವುದಾಗಿ **2018** ರಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿತು.
- ಕಾರ್ಯಗಳು: ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತಾಯಂದಿರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು (CPHC) ಜನರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (PM-JAY)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ/ಭರವನೆ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ: ಇದು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ನೋಂದಾಯಿತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಹಂತದ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಸುಮಾರು 10.74 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಕುಟುಂಬಗಳು (ಅಂದಾಜು 50 ಕೋಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (NHA) ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಣಕಾಸು ನೆರವು: ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಹ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಗಮನಿಸಿ: ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂದಿರವನ್ನು ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಮತ್ತು ಅಜೀವಿಕಾ ಮಿಷನ್

ಗ್ರಾಮೀಣ (VB-G RAM G)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಸುದ್ದಿ:

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ (MNREGA), 'ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ-ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಮತ್ತು ಅಜೀವಿಕಾ ಮಿಷನ್ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ಯಾರಂಟಿ' (VB-G RAM G) ಯೋಜನೆಗೆ ಸುಗಮ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಂತರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ **95,692** ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	MGNREGA (2005)
ಖಾತರಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 100 ದಿನಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಹಣಕಾಸು ಮಾದರಿ	ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾದರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೌಶಲ್ಯ ರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೇತನದ 100% ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
ಕೆಲಸದ ವಿರಾಮ	ವರ್ಷವಿಡೀ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ	ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.
ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನ	ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು ಭೌತಿಕ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳೊಂದಿಗೆ **VB-G R** ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಗಡಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 125 ದಿನಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಗಡಿಗಳ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ (**Smart Borders Initiative**):
- ಇದು ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದೊಂದಿಗಿನ ಆಗಿರುತ್ತಾ ಭಾರತದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಕೃಷಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಕೇವಲ ಮಾನವ ಗಸ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಈ ವಿರಾಮ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಸುಧಾರಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಮತ್ತು GPS ಟ್ಯಾಕಿಂಗ್
- **ಚತುಷ್ಕೋನ ಭದ್ರತಾ ಜಾಲ (Quadrangular Security Grid):** ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು, ಪೊಲೀಸ್, ನಾಗರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಡಿ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆ (BSF) ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಒಗ್ಗುವಾಗಿ
- **ಉನ್ನತ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕರಗಳು:** ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಂತಹ ಕಠಿಣ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳು, ಡ್ರೋನ್-ನಿಗ್ರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಭೂಗತ ಸಂವೇದಕಗಳು ಮತ್ತು ಥರ್ಮಲ್ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವಿನಿಮಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (VINIMAY System):** ಭಾರತೀಯ ಭೂ-ಬಂದರುಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (LPAI) ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಇದು, ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು **90%** ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ-ವಹಿವಾಟಿನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನೈಜ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಭೂ-ಬಂದರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (LPMS): ವಿನಿಮಯ (VINIMAY) ಅರ್ಥಿಕತೆ

ಸುದ್ದಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಅಮಿತ್ ಶಾ ಅವರು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಗಡಿಗಳ ಉಪಕ್ರಮದ (**Smart Borders Initiative**) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ವಿನಿಮಯ' (**VINIMAY**) ಹೆಸರಿನ ಭೂ-ಬಂದರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (**LPMS**) ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು:

- ಇದು ಭಾರತದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭೂ-ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಏಕೀಕೃತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ (**Unified Digital Platform**).
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ: 'ಭಾರತೀಯ ಭೂ-ಬಂದರುಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ, 2010' ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಭಾರತೀಯ ಭೂ-ಬಂದರುಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (**LPAI**) ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಶಿವಶಕ್ತಿ ಪಾಯಿಂಟ್ (Shiv Shakti Point) ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಸುದ್ದಿ:

- ಚಂದ್ರಯಾನ-3 ರ ಪ್ರಗ್ರಾನ್ ರೋವರ್ ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದ ಸಮೀಪವಿರುವ 'ಶಿವಶಕ್ತಿ ಪಾಯಿಂಟ್' ನಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯು ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದ ಚಂದ್ರನ ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆಗೆ (**ALHA 81005**) ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ರೋವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಆಲ್ಫಾ ಪಾರ್ಟಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್-ರೇ

ಸೈಕ್ಲೋಮೀಟರ್ (APXS) ಮಾಡಿದ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಶಿವಶಕ್ತಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಕುರಿತು:

- ಭಾರತದ ಚಂದ್ರಯಾನ-3 ಮಿಷನ್ ಇಳಿದ ಚಂದ್ರನ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಲ್ಯಾಂಡರ್ ಆಗಿರುವ 'ವಿಕ್ರಮ್', 23 ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರಂದು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಇಳಿಯಿತು.
- ಈ ಸಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದ ಸಮೀಪ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ದೇಶ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಭಾರತ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಚಂದ್ರಯಾನ-3:

- ಇದು ಭಾರತದ ಮೂರನೇ ಚಂದ್ರಯಾನ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ISRO) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ಇದು 23 ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರಂದು ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದ ಸಮೀಪ ಇಳಿಯಿತು.
- ಇದರೊಂದಿಗೆ ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಲುಪಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ದೇಶ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಇಳಿದ ನಾಲ್ಕನೇ ದೇಶವಾಗಿ ಭಾರತ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಿನದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ 23 ಅನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ದಿನವನ್ನಾಗಿ (National Space Day) ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನ: ಇದನ್ನು **LVM3-M4** ರಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್/ಇಳಿದ ಸ್ಥಳ: ಇದು ಇಳಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶಿವಶಕ್ತಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಿಷನ್ ಅವಧಿ: ಇದರ ಅವಧಿಯು 1 ಚಂದ್ರನ ದಿನವಾಗಿದೆ (ಅಂದಾಜು 14 ಭೂಮಿಯ ದಿನಗಳು).

ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳು:

- ಪ್ರೊಪಲ್ಷನ್ ಮಾಡ್ಯೂಲ್ (Propulsion Module): ಇದು ಲ್ಯಾಂಡರ್ ಅನ್ನು ಚಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು 1 ಪೆಲೋಡ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - ಶೇಪ್ (SHAPE - Spectro-polarimetry of Habitable Planet Earth): ಇದು ಚಂದ್ರನ

ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ವಿಕ್ರಮ್ ಲ್ಯಾಂಡರ್ (Vikram Lander): ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು 4 ಪೆಲೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - ಚಾಸ್ಟೆ (ChaSTE - Chandra's Surface Thermophysical Experiment): ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಅಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇಲ್ಸಾ (ILSA - Instrument for Lunar Seismic Activity): ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲಿನ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.
 - ರಂಭಾ-LP (RAMBHA-LP - Radio Anatomy of Moon Bound Hypersensitive Ionosphere and Atmosphere - Langmuir Probe): ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - LRA (Laser Retroreflector Array): ಇದು ಅಮೆರಿಕದ ನಾಸಾ (NASA) ಒದಗಿಸಿದ ಉಪಕರಣವಾಗಿದ್ದು, ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಗ್ಯನ್ ರೋವರ್ (Pragyan Rover): ಇದು 6-ಚಕ್ರಗಳ ಚಿಕ್ಕ ರೋಬಾಟ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಒಟ್ಟು 2 ಪೆಲೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - ಲಿಬ್ಸ್ (LIBS - Laser-Induced Breakdown Spectroscopy): ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ (ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಲ್ಫರ್ ಅಂಶವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದೆ).
 - APXS (Alpha Particle X-ray Spectrometer): ಇದು ಚಂದ್ರನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜಗಳ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಏನು?

- ಘನೀಕೃತ ನೀರು: ಇಲ್ಲಿರುವ ಆಳವಾದ ಕುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಕರಗದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು: ಭವಿಷ್ಯದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಯಾನಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಆಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಇಂಧನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಈ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇತಿಹಾಸ: ಈ ಪ್ರದೇಶದ ತೀವ್ರವಾದ ಚಳಿಯು, ಸೌರವ್ಯೂಹದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶ ಶಕ್ತಿ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (BESS)

ಪರಿಸರ

ಸುದ್ದಿ:

- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸೀತಾಪುರದಲ್ಲಿ (ಹಿಂದಿನ ಕಂಪೋನೈಟ್ ಪ್ರದೇಶ) 'ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶ ಶಕ್ತಿ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' (BESS) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ 250 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ (MW) ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬೃಹತ್ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶ ಶಕ್ತಿ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (BESS) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರು-ಪೂರಣಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.
- ಸೌರ ಮತ್ತು ಪವನ ಶಕ್ತಿಯಂತಹ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಇದು ಒಟ್ಟಾರೆ 'ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲದ' (Power Grid) ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಮಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದೂರದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ದೇಶದ ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯುತ್ ಶೇಖರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು:

1. ವಿದ್ಯುತ್-ರಾಸಾಯನಿಕ (Electrochemical - ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು):
 - ಲಿಥಿಯಂ-ಐಯಾನ್ (Lithium-ion): ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಇದು 150

ರಿಂದ 300 Wh/kg ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹಾಗೂ 90 ರಿಂದ 95% ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳು (EVs) ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲಗಳಲ್ಲಿ (Grid) ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರತವು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಲಿಥಿಯಂ ಮತ್ತು ಕೋಬಾಲ್ಟ್ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಆಮದಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

- ಲಿಥಿಯಂ ಐರನ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ (LFP): ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ BESS ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸೋಡಿಯಂ-ಐಯಾನ್ (Sodium-ion): ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೋಡಿಯಂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸೀಮಿತ ಲಿಥಿಯಂ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತಕ್ಕೆ, ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಘನ-ಸ್ಥಿತಿ (Solid-state): ಇದು ದ್ರವದ ಬದಲಾಗಿ 'ಘನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಲೈಟ್' (Solid Electrolyte) ಬಳಸುವ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಳಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರವಾಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶಗಳು (Flow Batteries - ಉದಾ: ವೆನಾಡಿಯಂ ರೆಡಾಕ್ಸ್, ಜಿಂಕ್ ಬ್ರೋಮಿನ್): ಇವು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಯೋಜನೆ(ಸೌರ ಮತ್ತು ಪವನ ಶಕ್ತಿ)ಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುವ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.

2. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು (Mechanical and Thermal):

- ನೀರೆತ್ತುವ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Pumped Storage Hydropower - PSH): ಇದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ

ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಜಲಾಶಯಗಳ ನಡುವೆ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.

- **ಉಷ್ಣ ಶೇಖರಣೆ (Thermal Storage):** ಬೃಹತ್ ಸೌರ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಖವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಕರಗಿದ ಉಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಶೀತವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಉಷ್ಣ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

INSTAKAS

ದ್ವಿಭಾಷೆ
(ಕನ್ನಡ & English)

UPSC PRELIMS CUM MAINS-2027 WITH NCERT FOUNDATION COURSE

Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027

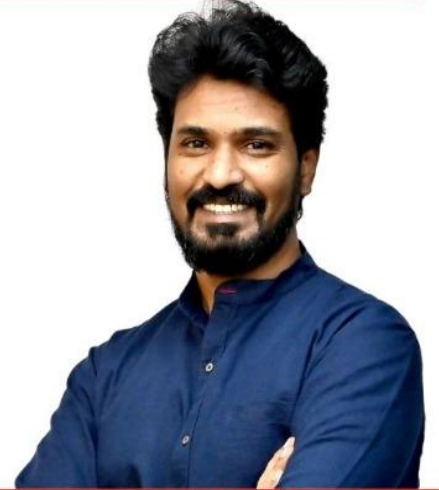
ಅವಧಿ:

9 ತಿಂಗಳುಗಳು

ಪ್ರಾರಂಭ - 13ನೇ ಜುಲೈ 2026

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- NCERT ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು
- ದ್ವಿಭಾಷಾ ಮಾದರಿ (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್)
- ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಹಾಗೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ತರಗತಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ & ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಮಗ್ರಿ
- ಅನುಭವಿ ಬೋಧಕರಿಂದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ
- ನೈತಿಕತೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಮತ್ತು CSAT ತಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆ
- ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿಗೆ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ
- ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿ (Weekly Revision Test)

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು & ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್

SUBSCRIBE

TIME TABLE

10%
OFF

EARLY BIRD OFFER

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

08069405205

08069405206

ಆಫ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕ:

₹90,000/-

₹,81,000/-

ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕ:

₹70,000/-

₹,63,000/-

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಛೇರಿ ವಿಳಾಸ: ನಂದಾ ಅಶೀರ್ವಾದ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, 3ನೇ ಮಹಡಿ, ವಿಲೇಜ್ ಹೈಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮೇಲೆ, ಚಂದ್ರಾಲೇಖಿಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560072

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ ಕರ್ಮ- ಮೇನ್ಸ್ 2026 ದಾವಣಗೆರೆ

ಬ್ಯಾಚ್-3 | 6ನೇ ಜುಲೈ 2026

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
 ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್, ಐಎಎಸ್

 ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ

 ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (6-7 ತಿಂಗಳು)

 ದ್ವಿಭಾಷಾ ಭೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ - (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)

 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

 ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು

 ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು

FEE: ದಾವಣಗೆರೆ ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

~~₹ 45,000/-~~ **₹ 40,500/-**

Early Bird Offer Discount Only till 4th July 2026

10% OFF

GIRIDHAR SIR
ETHICS

SHIVANAND SIR
POLITY
(HONORARY ADVISOR)

SHASHANK SIR
GEOGRAPHY

DHRUV SIR
GEOGRAPHY
(HONORARY ADVISOR)

NAVEEN SIR
HISTORY

NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA

MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)

PRAJWAL SIR
SOCIETY

SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY

VINAYAK SIR
HISTORY

MAMDAPUR SIR
PHYSICS

LINGARAJU SIR
ESSAY

YOGANAND SIR
AGRICULTURE

NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY

☎ 08069405206 🌐 www.instakas.com | instacourses.insightsonindia.com

ದಾವಣಗೆರೆ ಕಚೇರಿ: #1092, ಜಾಧವ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ರಿಂಗ್ ರೋಡ್, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಬಡಾವಣೆ, ಎಜು ಏಷ್ಯಾ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ.577004

✉ support@insightsias.com ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್- ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್

2026 ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನಾಂಕ

29ನೇ
ಜೂನ್ 2026

BATCH-5

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (8-9 ತಿಂಗಳು)
- ದ್ವಿಭಾಷಾ ಭೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ -(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)
- ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು
- ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ, ಅಫಲೈನ್ & ಆನ್‌ಲೈನ್

EARLY BIRD OFFER

10%
OFF

DISCOUNT

valid till
27th Jun 2026

SUBSCRIBE HERE

ಆಫಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

₹ 55,000/-

₹ 49,500/-

incl. taxes

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

₹ 45,000/-

₹ 40,500/-

incl. taxes

ತರಬೇತುದಾರರು

GIRIDHAR SIR
ETHICS

SHIVANAND SIR
POLITY
(HONORARY ADVISOR)

SHASHANK SIR
GEOGRAPHY

DHARUV SIR
GEOGRAPHY
(HONORARY ADVISOR)

NAVEEN SIR
HISTORY

NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA

MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)

PRAJWAL SIR
SOCIETY

SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY

VINAYAK SIR
HISTORY

MAMDAPUR SIR
PHYSICS

LINGARAJU SIR
ESSAY

YOGANAND SIR
AGRICULTURE

NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:

08069405206

ಮೇಲ್:

support@insightsias.com

www.instakas.com

instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳು

COMMUNICATION PAPER-2

STARTS ON

06th July 2026

- Comprehensive Coverage of Syllabus
- Classes by Expert Faculty
- KPSC/KEA PYQ's Discussion
- One-on-One Mentorship
- Sectional (3) & Full Length Test (2)

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ- II, ತರಗತಿಗಳು

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

~~₹ 5,000/-~~
₹ 4,000/-
incl. taxes

20% OFF
 Till 4th Jul 2026

PSI PAPER-1

STARTS ON

11th August 2026

ಪಿಎಸ್‌ಐ ಪತ್ರಿಕೆ -1 ತರಗತಿಗಳು

- ಪ್ರಬಂಧ
- ಅನುವಾದ
- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ

SUBSCRIBE HERE

~~₹ 2,500/-~~
₹ 2,000/-
incl. taxes

20% OFF
 Till 8th Aug 2026

COMBINED PACKAGE

₹ 5,100/-

TIME TABLE

Bengaluru Office:
 2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd,
 opposite to Bunt's Sangha, Hampi
 Nagar, RPC Layout, Vijayanagar,
 Bengaluru, Karnataka 560040

Contact:
 08069405206

Mall:
 support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
 instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere